

Beslutningen om at etablere en ny enstrengt skatte- og inddrivelsesforvaltning skal ses på baggrund af Strukturkommissionens arbejde og den i forlængelse heraf indgåede aftale om strukturreformen på skatte- og inddrivelsesområdet.

Formålet med den analyse, som ligger til grund for The Boston Consulting Groups rapport, var at give et grundlag for vurderingen af det langsigtede effektiviseringspotentiale ved fusionen.

Beslutningen om omstruktureringen af SKAT bygger ikke alene på The Boston Consulting Groups rapport, men også på politiske beslutninger om geografisk spredning, regionale hensyn, etablering af større og mere slagkraftige faglige miljøer mv.

Spørgsmål 3:

»Der ønskes en redegørelse for hovedindholdet af den i anmærkningerne s 374 omtalte doktordisputats af G. Viby Mogensen: »Skattesnyderiets historie«.

Svar:

Tidligere forskningschef i Rockwool Fondens Forskningsenhed, dr.phil. Gunnar Viby Mogensen har i sin doktordisputats *Skattesnyderiets historie. Udviklingen i underdeklarationen i Danmark i 1900-tallet*, søgt at bestemme udviklingen i skattesnyderiet i Danmark i 1900-tallet. Disputatsen blev forsvaret den 25. april 2003 på Syddansk Universitet i Odense.

Viby Mogensen analyserer underdeklarationen, der vedrører personindkomst, mens momsunddragelse, smugleri eller selskabsskattesnyd ikke er omfattet af beregningerne. Der ses også bort fra skattetænkning, hvor loven i sig selv ikke overtrædes, men hvor skattetænkningen måske går imod intentionerne i lovgivningen.

I disputatsens første del (kapitel 2) giver Viby Mogensen et »rids« af den institutionelle baggrund for skattelovgivningen og skatteforvaltningen i Danmark med henblik på problemet om underdeklaration af personlig indkomst. Loven om indkomstskat blev ændret flere gange i perioden 1903-1922 men blev efter en præcisering og redigering i 1922 begrebsmæssigt stort set urørt gennem den behandlede periode, som strækker sig frem til 1980.

Viby Mogensen fremlægger i del 2 (kapitlerne 3-6) resultaterne for underdeklarationen af personlig indkomst, dels ud fra hvad samtidens sagkundskab har fremlagt af resultater, dels ud fra nye beregninger foretaget af Viby Mogensen selv (for perioderne 1921- 1937 og navnlig 1947-1975). Før første verdenskrig udgjorde omfanget af skattesnyd et sted mellem 26 og 37 pct. af de personlige indkomster i 1870'erne ifølge samtidens økonomer (William Scharling m.fl.). Omfanget af skattesnyd er derpå faldet til at udgøre 25-27 pct. af de personlige indkomster i 1911 (Chr. Sonne og Chr. Olsen m.fl.). I perioden mellem 1. og 2. verdenskrig ligger omfanget af skattesnyd på et niveau mellem 20 og 25 pct. af de personlige indkomster.

For perioden 1947-1975 foretager Viby Mogensen en beregning af underdeklarationen af personlige indkomster vha. den såkaldte diskrepansmetode, der tidligere i Danmark har været anvendt i et samarbejde mellem Det Økonomiske Råd og Danmarks Statistik for udvalgte år i 1960'erne og 1970'erne. I forhold til Det Økonomiske Råds og Danmarks Statistiks beregninger har Viby Mogensen foretaget enkelte korrektioner og derpå gennemført nye beregninger for hele perioden 1947-1976 baseret på en svagt ændret og forbedring af Det Økonomiske Råds og Danmarks Statistiks metode.

Metoden bygger på, at den sorte økonomi efterlader nogle »spor« i statistikkerne, som man ved at sammenholde forskellige statistikker kan »afsløre«.

Ideen bag denne metode er, at nationalregnskabet data anses som stort set fuldt ud dækkende, idet der i opgørelsen af nationalregnskabet foretages en lang række beregninger, hvorved underdeklarationen inkluderes. F.eks. beregnes produktionsværdien i landbruget ved en såkaldt pris-gangemængde beregning, hvorved evt. sort arbejde eller almindeligt skattesnyd automatisk opfanges. Som et andet eksempel kan nævnes, at udgifterne til frisør ikke stammer fra frisørernes egne (deklarerede) regnskaber men fra forbrugsundersøgelser af danskernes forbrug, hvorved også »sort klipning« vil være omfattet i nationalregnskabet.